

[Undervisningsministeren.]

lavere, end da de Beregninger, hvorpaa deres Solvens beror, blev foretaget. Dette Spørgsmaal maa imidlertid løses under eet, og den højtærede Finansminister vil gennem et nedsat Udvalg tage sig af denne Sag. Man kan derfor for Privatseminariernes Vedkommende ikke komme videre end at udtage de nugældende Bestemmelser om Statens Tilskud til Pensionskassen af Loven, men det er Tanken, at den kommende Ordning dels skal konsolidere disse Kasser, saa de kan opfylde de Krav, der stilles til dem — hvad Staten er lige saa interesseret i som Kassernes Medlemmer —, dels give ligelige Regler for, hvad Lærerne, Skolen og Staten skal yde i aarlige Bidrag, og at den hidtidige Pensionskasses Byrde for Privatseminarierne herved skal blive meget væsentligt lettet.

Hermed anbefaler jeg dette Forslag til velvillig Behandling og hurtig Gennemførelse i det høje Ting.

Jeg har dernæst den Ære for det høje Ting at fremsætte *Forslag til Lov om Ændring af Lov Nr. 160 af 18. Maj 1937 om Folkeskolen.*

Baggrunden for dette Forslag ligesom for det, jeg om et Øjeblik skal have den Ære at fremsætte, er den Lærermangel, som allerede er mærkbar, og som ifølge de foretagne Undersøgelser vil blive meget alvorlig i de kommende Aar. Med Hensyn til dette Forhold skal jeg i det store og hele henvise ærede Medlemmer til den omdelte Udvalgsbetænkning og særlig pege paa de som Bilag heri optagne Tabeller. Til Orientering skal jeg dog kort understøtte følgende.

For ikke ret mange Aar siden var Situationen paa dette Omraade en ganske anden og modsat; da truedes vi af Overproduktion af Lærere. Saa tidligt som i 1926 fandt Ministeriet sig foranlediget til at bestemme, at Elevtallet i Seminarietklasserne ikke maatte overstige 30, og dette Tal sattes i 1927 ned til 28, samtidig med at det blev forbudt at oprette Dobbeltklasser uden særlig Tilladelse. Trods disse Indgreb voksede Arbejdsløsheden blandt Lærerne, og i 1933 nedsatte Ministeriet et Udvalg til at undersøge og behandle Problemet. Udvalget fremkom med en Række Forslag til at nedbringe Dimittenttallet, af hvilke dog kun enkelte blev gennemført. Saaledes be-

grænsedes Elevtallet for Aaret 1934 til 25, hvorefter man vendte tilbage til 28 og endelig 1938 til 30. Endvidere hævedes Mindstekarakteren for bestaaet ved Lærereksamen fra g til g+, men i 1939 sænkedes den atter til g, hvor den stadig ligger.

Med Udgangen af 30erne begyndte Billedet at ændre sig, idet der hist og her viste sig Mangel paa kvalificerede Ansøgere til Lærerindeembeder. Ministeriet tillod derfor i 1940 Oprettelsen af Dobbeltklasser ved Tønder Statsseminarium og ved Zahles private Kvindeseminarium, og i 1945 tillod Ministeriet de Seminarier, der maatte ønske det, at oprette en ny Førsteklasse, forbeholdt kvindelige Elever. Kun to Seminarier var i Stand til at benytte sig heraf, og man tillod derfor yderligere alle Seminarier at optage to kvindelige Elever i første Klasse ud over de 30.

Men disse Foranstaltninger slaar ikke til over for den truende Lærermangel. De to væsentligste Aarsager hertil er det stærkt stigende Børnetal og Gennemførelsen af Folkeskoleloven af 18. Maj 1937 med dens Krav om øget Timetal og dermed om flere Lærere. Hertil maa føjes, at man kan befrygte en vis Svigten af Tilgang til Seminarierne, saafremt Vilkaarene for Læreruddannelsen ikke i væsentlig Grad lettes. Ifølge de foretagne Beregninger vil de skolegængende Børns Antal ved Begyndelsen af Skoleaaret 1953 være vokset med 114 000 i Sammenligning med 1946, nemlig fra 465 200 Børn til 579 200, og dette vil medføre, at der bliver Brug for mindst 3 000 nye Lærere, hvilket svarer til, at der maa uddannes mindst 100 flere Lærere om Aaret end hidtil, eller ca. 700 om Aaret mod nu ca. 550.

Paa Baggrund af disse Forhold stiller det nedsatte Udvalg en Række Forslag, der findes gengivet i Betænkningen Side 21. Med Hensyn til disse Forslag vil jeg gerne bemærke, at de af dem, der kan ordnes uden Lovændringer, enten er eller vil blive iværksat. Dette gælder dog ikke Forslag Nr. 10 om Oprettelse af midlertidige Seminarier, som Ministeriet vil underkaste en nærmere Behandling, inden det eventuelt sættes i Værk. Hvad angaar Oprettelsen af et nyt Statsseminarium i København, hvorom et Flertal i Udvalget har stillet Forslag, vil jeg gerne sige, at det forekommer mig